

Sygn. akt I CSK 245/20

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z wniosku A. B.
przy uczestnictwie M. K.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 15 listopada 2019 r., sygn. akt V Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 15 listopada 2019 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację wnioskodawcy A. B. od postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego w P. z 27 lutego 2019 r., w sprawie z udziałem M. K. B. o podział majątku wspólnego.

2. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiódł wnioskodawca, wskazując na naruszenie art. 381 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c., art. 328

§ 2 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c., art. 567 § 2 k.p.c., art. 318 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

4. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnił przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie

oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

5. Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Podał, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna, co wynika z analizy treści zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego, które nie zawiera wskazania podstawy faktycznej orzekania przez Sąd drugiej instancji oraz ustosunkowania się i rozważenia przez Sąd odwoławczy wszystkich zarzutów zawartych w apelacji skarżącego, co narusza obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji.

6. Oczywiście zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej, wynika jaskrawa sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się również, że dla stwierdzenia, że w sprawie wystąpiła przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący powinien wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinien przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2013 r., III SK 4/13, niepubl.).

7. Skarżący nie przedstawił dostatecznych argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Wbrew ocenie skarżącego Sąd Okręgowy nie zaniechał podania podstawy

faktycznej i prawnej orzeczenia. Oceniał, że wnioskodawca nie wykazał przesłanek ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, które są określone w art. 43 § 2 k.r.o. Podał, iż wnioskodawca, wbrew ciążącemu na nim obowiązкови nie wskazał na żadne okoliczności uzasadniające twierdzenie, że uczestniczka nie przyczyniała się do powstania majątku wspólnego, a niepodejmowanie przez nią pracy nie było wynikiem wspólnej decyzji małżonków, podyktowanej bardzo wysokimi dochodami wnioskodawcy, stanem zdrowia uczestniczki i możliwością wspólnego rozliczania się małżonków. Skarżący nie zgadza się z taką oceną, jednak samo takie wskazanie - wobec analizy motywów rozstrzygnięcia zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia - nie jest wystarczające dla przyjęcia, że wykazał przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Według utrwalonego w judykaturze poglądu z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu orzeczenia każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 2019 r., I CSK 433/18, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z 24 października 2019 r., V CSK 220/19, niepubl.). Skarga kasacyjna nie zawiera, poza własną oceną rozstrzygnięcia przez skarżącego, argumentów świadczących o niewywiązaniu się przez Sąd drugiej instancji z obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji. Skarżący w ramach wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia, nie podał jakie konkretnie zarzuty apelacyjne nie zostały rozpoznane w postępowaniu apelacyjnym i dlaczego ma prowadzić to do widocznego bez potrzeby głębszej analizy, kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa.

8. Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

jw